

Tradicions remeieres

Carme

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Carme
Emplaçament Carme

Coordenades:

Latitud: 41.5318
Longitud: 1.62038
UTM Est (X): 384908
UTM Nord (Y): 4598713

Classificació

Número de fitxa 08048 - 70
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XX
Any 1989
Autoria de l'element: Pepita Aloy i Balbina Farré (transmissió oral)
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: La memòria referent a les tradicions remeieres tradicionals s'està perdent substituïda per la indústria farmacèutica i a mesura que desapareix la gent gran que l'ha custodiada durant generacions.
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Social
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa Jordina Sales Carbonell; Natalia Salazar Ortiz
Data de registre de la fitxa: dl., 21/06/2010 - 02:00

Descripció

Es tracta de varies receptes remeieres populars que avui dia pràcticament no s'utilitzen però que romanen conservades en la memòria de la gent gran de Carme. A part de les universals infusions d'eucaliptus i altres remeis basats en l'herbolari presents arreu no només de la comarca sinó també del país, a Carme es documenten algunes receptes i remeis tradicionals específics d'aquest poble (alguns, compartits amb localitats properes com ara La Pobla de Claramunt):

-Pel mareig, a Carme es feien infusions de poniol.

-Pels cucs s'empraven infusions de ruda, que segons sembla produïen un efecte radical.

-Pels constipats hi havia varies possibilitats curatives: es preparaven infusions fetes amb flor de saüc i malves; hi havia un segon remei consistent en fer bullir una ceba en un quart de litre de llet, es colava i es prenia ben ensucrada; també es feien bullir figues en vi blanc fins que s'aconseguia un xarop, del qual se'n prenien unes quantes cullerades al dia.

-Pel mal d'oïda, l'afectat es posava un embut de ferro a l'orella i s'acostava a les brases, on es feia cremar flor de saüc; l'escalfor perfumada feia baixar el dolor.

-Pel mal de queixal es feien infusions de joncs i herba morella.

-Per la conjuntivitis es perfumava un drap amb flor de saüc i s'aplicava ben calent sobre els ulls tancats.

-Per la cistitis es prenia aigua de cabellera de blat de moro.

-Pels dolors reumàtics es bullia atzavara i es feien massatges a la part afectada.

-Per les berrugues es trinxaven fulles de figuera fins a obtenir un suc que s'aplicava amb un cotó sobre la part afectada.

-Pel restrenyiment s'aixafava raïm verd i es feien cataplasmes que s'aplicaven sobre el ventre.

-Pels còlics renals es feia una decocció de cues seques de cireres i diàriament se'n bevien dues o tres tasses.

-Per fer baixar la febre s'aplicaven a les plantes dels peus del malalt fulles de col escalivades i untades amb oli.

-Pel mal de cap es posaven durant cinc minuts al front de l'encaparrat dues rodanxes de patata salades.

En un àmbit més general, ja no curatiu sinó preventiu, es conserva memòria d'una oració que es recitava durant les tempestes per tal de no resultar afectat per un llamp:

"Sant Marc, Santa Creu / Santa Bàrbara / no ens deixeu".

Es pot apreciar com, en general, predominen les infusions d'herbes i flors en el camp remeier tradicional de Carme, fet que contrasta amb altres poblacions de la comarca on s'observa una proporció gens menyspreable d'oracions i rituals diversos encaminats a la mateixa finalitat. Per contra, es pot afirmar que el caràcter de la tradició remeiera de Carme és molt pragmàtic i gens supersticiós, ja que, a part de l'oració que es recitava per prevenir els llamps de les tempestes, no es guarda constància de cap altre exemple que s'apliqués a l'hora de curar o alleugerir un malalt.

Història

El recull d'aquestes tradicions remeieres la realitzaren un grup d'alumnes de 3r de BUP (equivalent a l'actual 1er de Batxillerat) del col·legi Abat Oliba d'Igualada durant el curs 1988-89, en base a les enquestes realitzades a més de dues-centes persones d'una mitjana d'edat de 68 anys, oriünds de diversos pobles de la comarca de l'Anoia. En concret, de Carme s'entrevistà a les senyores Pepita Aloy i Balbina Farré. El recull meresqué el premi CIRIT de la Generalitat de Catalunya l'any 1989 i el treball fou publicat per Òmnium Cultural.

Bibliografia

BARTROLÍ ROMEU, Marta, (dir.) (1989): La tradició remeiera a l'Anoia. Infusions, unguents, creences i tabús, ed. Òmnium Cultural, Igualada.